

Målet med dagens møte

- Styrke arbeidet med et realistisk og helhetlig forslag
- Styrke grunnlag for politisk behandling
- Bidra til legitimitet og gjennomføringsevne i hele organisasjonen

Stavanger er en god by å bo i

- Gode resultat for innbyggere og brukere av kommunale tjenester
- Høye ambisjoner og gode resultat
- Økonomisk bærekraft
- Mulighet og frihet til valg og prioriteringer

Utfordringen

- ”i verste fall” kr 250 mill

Utfordringer og usikkerhet i planperioden

- Redusert handlingsrom som følge av endringer på inntektssiden
 - Endringer i inntektssystemet
 - innlemming av barnehagetilskudd
 - redusert skatteandel
 - Usikkerhet knyttet til skatteanslaget
 - Reduserte overføringer ressurskrevende tjenester
- Underliggende kostnadsvekst innenfor levekår?
- Ekspansivt og ambisiøst investeringsbudsjett
- Omstillingsdyktig organisasjon

Prioriteringer i planperioden

- Barn og unge
- Bjergstedsvisjonen
- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet og naturopplevelse
- Stavanger Forumområdet – et framtidsrettet konferanse-, utstillings-, og idrettsområde

Forhold som vil bli vektlagt:

- Folkehelse
- Effektive arbeidsprosesser og digitalisering av tjenesteproduksjon
- Miljø i investeringer

Økonomisk handlingsrom

- Økonomiske måltall
- Inntektssiden – skatt og rammetilskudd
- Investeringsnivå
- Drift

Økonomisk måltall

- Netto driftsresultat i % av driftsinntekter minimum 3 % over tid
- 50 % egenfinansiering av investeringer
- Gjeldsgrad ekskl. formidlingslån skal ikke overstige 60 % , gjennomføring av KDP for idrett mv åpner for høyere gjeldsgrad forutsatt synliggjøring av redusert lånegjeld deretter. (fskap 3161/09)

Rammebetingelser – endringer i inntektssystemet fra 2011

- Skattandelen reduseres fra 45 % til 40 %
- Ny kostnadsnøkler
- Innlemming av barnehagetilskudd
- Nytt storbytilskudd til Oslo, Trondheim, Bergen og Stavanger
- Skjønn til kommuner som taper på endringer i inntektssystemet

Foreløpige forutsetninger frie inntekter – skatt alt 1

- Forutsatt skattevekst 2009-2010 lik 9,1%
 - Budsjettert vekst 14,6 % i 2010 i forhold til regnskap 2009
 - Anslaget på frie inntekter 2010 antas for høyt med kr 75 mill
 - Skattevekst etter august 2010 lik 8,5 %
- Forutsatt skatt i prosent av landsgjennomsnittet 136,9 % i 2010
 - Dette tilsvareer snitt 2007-2009
- Negativ vekst fra 2010 til 2011 – både nasjonalt og lokalt
 - Skyldes reduksjon i skatteandel fra 45 % til 40 %
 - Skattøren vil bli nedjustert i statsbudsjettet 2011

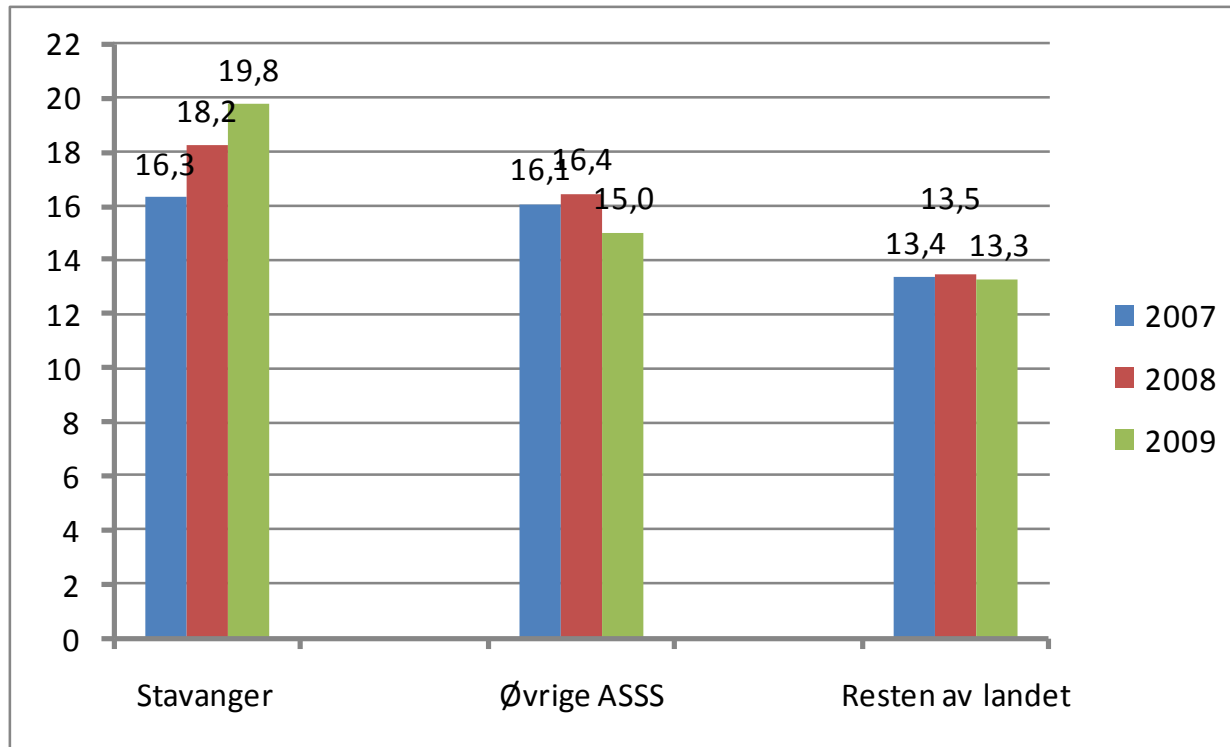
Investeringsbudsjett 2011-2014

Versjon pr 7 september

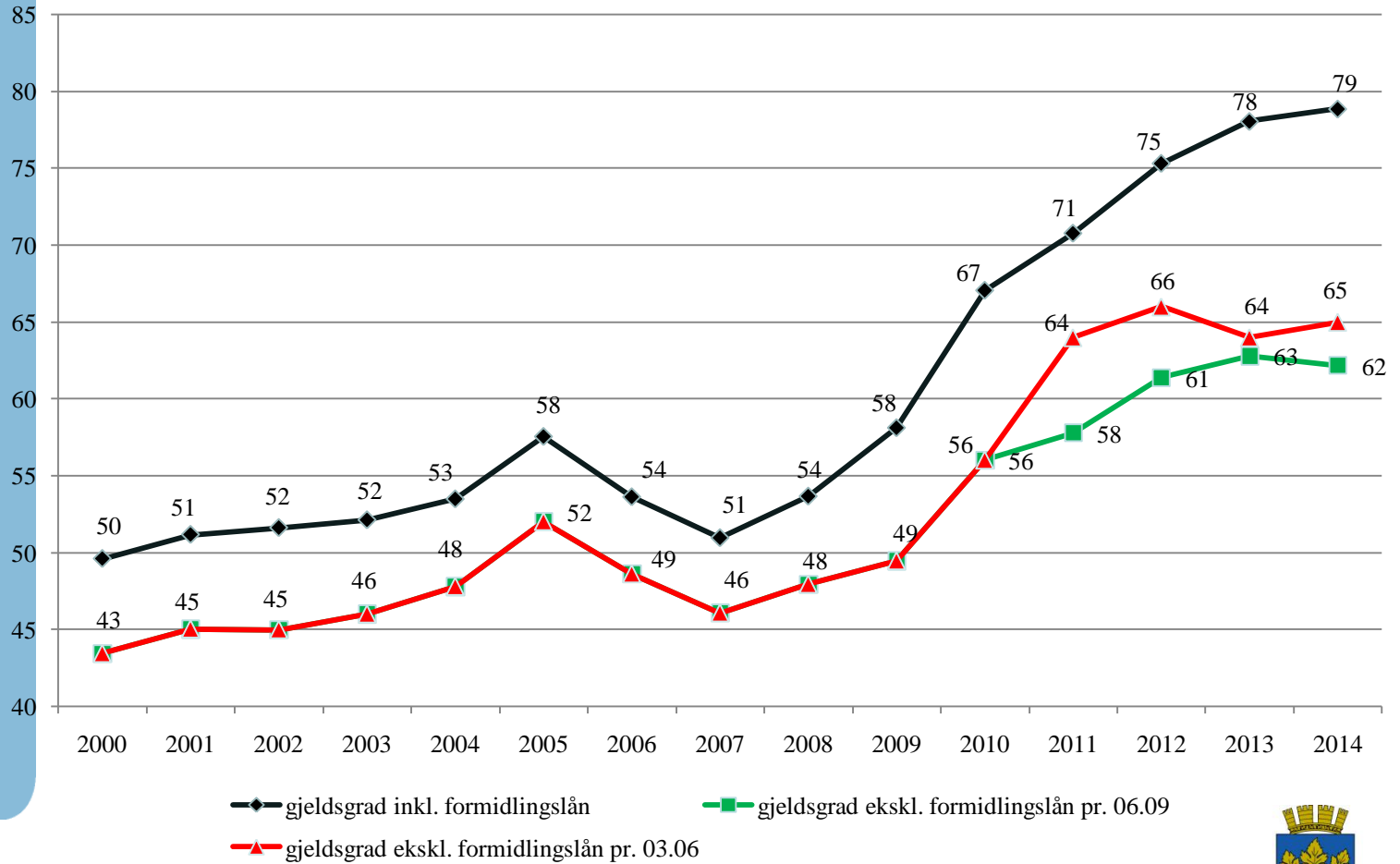

STAVANGER KOMMUNE

Investeringsutgifter i prosent av driftsinntekter – ASSS kommuner

Gjeldsgrad

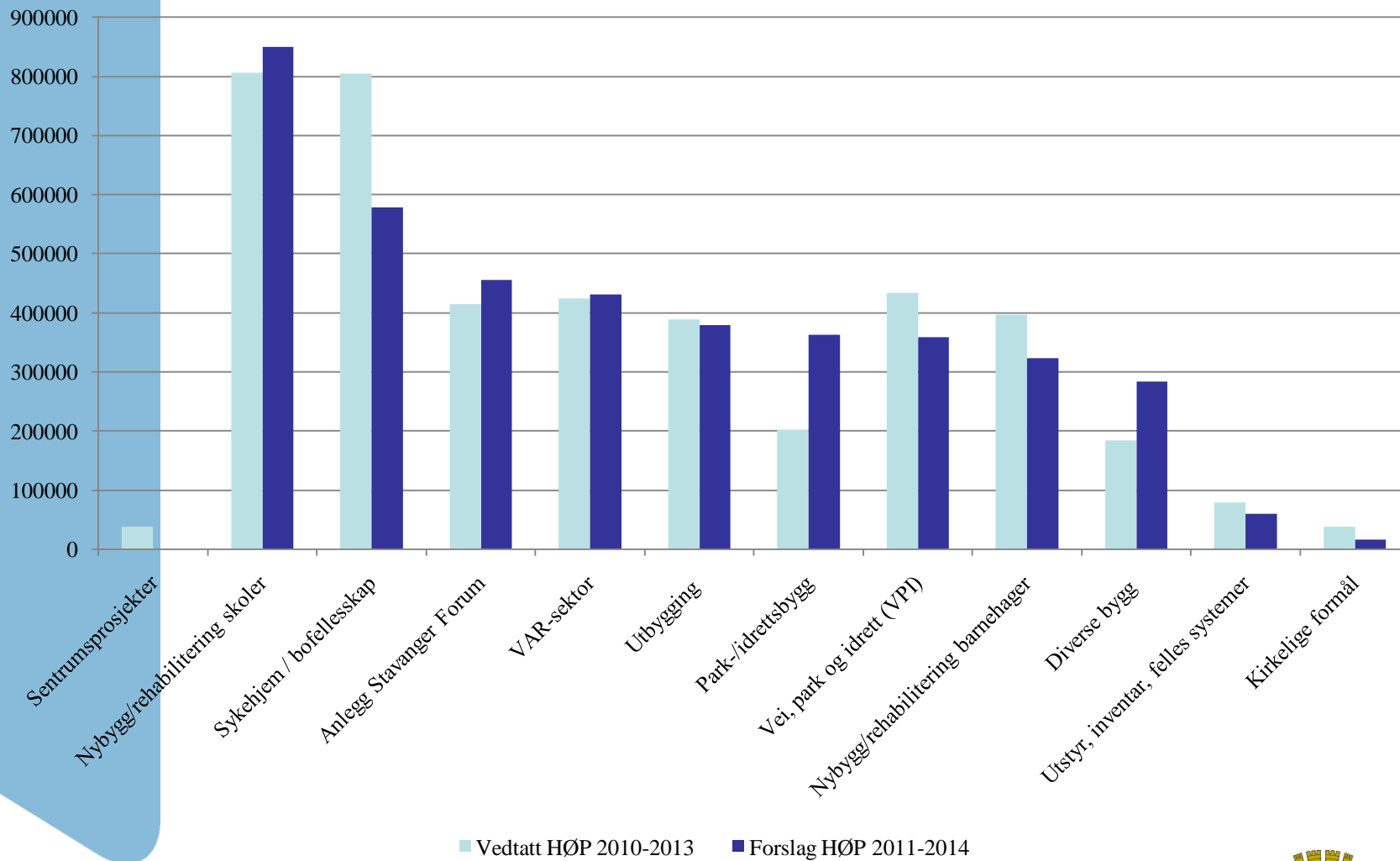

Investeringsnivå 2011-2014

	2011	2012	2013	2014	SUM
Bystyrets vedtak HØP 2010 -2013	1 179 875	994 000	886 000		3 059 875
+ Endrede prisforutsetninger fra HØP 2010-2013					485 420
+ Forslag nye investeringsprosjekter 2011- 2013					370 300
- Forslag endret fremdrift investeringer 2011-2013					-717 895
Forslag investeringer 2014				902 240	902 240
= HØP 2011-2014: Forslag investeringer 2011-2014	1 152 700	1 070 500	974 500	902 240	4 099 940

Investeringer 2011-2014 etter hovedformål

Driftskonsekvenser av investeringer som iverksettes i planperioden pr 7 september

(akkumulert, beløp i hele tusen)

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
47 000	82 000	165 000	207 000	224 000	309 000	309 000

- I tillegg kommer utgifter til:
 - Forvaltning, drift og vedlikehold av nye bygg
 - Kapitalutgifter ved økt låneopptak

Driftsbudsjett 2011-2014

Versjon pr 7 september

Ubalanse i drift 2011 pr 7 september

Ubalanse (tall i hele tusen)	200 000
videreføre 2010-nivå, merinntekter, særlige forhold i 2010	52 000
Tiltak vedtatt i HØP 2010-2013 for 2011 og årene fremover	5 900
Ubalanse II	257 900*
Tiltak til vurdering pr 7 september	-179 000
Fortsatt uløst	78 900

*Kr 250 mill utgjør ca 3,6% av brutto driftsutgifter

Tiltak til vurdering pr 7 september

Mer- inntekter	Volum- reduksjon	Kvalitets- reduksjon	Effektivisering	Samlet
-13 878	-52 668	-23 886	-88 998	-179 430

Merinntekter – Økt brukerbetaling, gebyr, oppdragsavtaler o.l

Volumreduksjon – Lavere aktivitet, reduksjon i antall plasser

Kvalitetsreduksjon – Lavere kvalitetsmessig tilbud, f.eks lavere bemanningstetthet

Effektivisering – Endring i arbeidsprosesser, bedre el ingen endring for bruker, konkurranse som verktøy, organisering og struktur

Prioriteringer i planperioden

- Barn og unge
- Bjergstedsvisjonen
- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet og naturopplevelse
- Stavanger Forumområdet – et framtidsrettet konferanse-, utstillings-, og idrettsområde

Forhold som vil bli vektlagt:

- Folkehelse
- Effektive arbeidsprosesser og digitalisering av tjenesteproduksjon
- Miljø i investeringer

Sentrale fokusområder

- Støtte til virksomhetene
- Arbeidsgiverstrategi
 - Kompetanse og læring
 - Vurderer nytt satsningsområde: fornying, omstillingsdyktighet og innovasjon
 - Økt gjennomføringsevne
- Digital kommune
 - Større og mindre prosjekter under gjennomføring
Intranett, LØP, E-sak, e-søknad,
Selvbetjeningsløsninger m.m
 - Endring av arbeidsmåter, kan få konsekvenser for organisering og kan kreve kompetansetiltak

Situasjonen

- Omstillingstiltak –lengre perspektiv
- Budsjettbalanse 2011 – innsparingstiltak

Krever ulike virkemidler – må arbeides med parallelt

Omstillingstiltak

- Egen sak – 10 prosjekter
- Tre hovedkategorier
 - Omstilling gjennom endret tjenestefokus
 - Forenkling og effektivisering av arbeidsprosesser, gjerne ved hjelp av IKT
 - Endringer i organisasjonsstruktur

Omstillingsdyktig organisasjon

- Evne til å få fram omstillingsforslag
- Evne til å gjennomføre forslagene

Innsparing - aktuelle virkemidler og innsatsområder

- Nødvendig forutsigbarhet og trygghet for ansatte
- Samarbeid med tillitsvalgte – tilstrekkelig trygghet for ansatt og fleksibilitet i gjennomføringen
- Tydelighet i mål, tiltak, ansvar og prosess
- Linjeledelsen – gjennomføringsfokus
- Støttefunksjoner
- Kommunikasjon internt og eksternt om konsekvenser

Innsparing forts.

- Vurdere ansettelseskontroll, vikarbruk, innleie m m
- Vurdere ulike ordninger som f.eks seniortiltak, stipend, reise, kurs mm
- Overvåke sykefravær spesielt

Bymiljø og utbygging

alle innbyggere benytter seg av våre tjenester hver dag – hele året

Bymiljø og utbygging (BMU) har ansvar for alle tekniske tjenester som vann, avløp og renovasjon, kommunale gater og uterom, parker, idretts- og naturområder, forvaltning og av kommunale bygg- og eiendommer, samt juridiske tjenester.

Bymiljø og utbygging har ansvar for utforming og gjennomføring av kommunens utbyggingspolitikk, samt gjennomføring av kommunale investeringsprosjekter. I tillegg har avdelingen ansvaret for utforming og koordinering av kommunens miljøengasjement.

Leidulf Skjørestad
direktør

Effektivisering og gode løsninger i fokus

Å skjerme prioritert vedlikehold og nye prioriterte tiltak (f.eks fyrverkeri, skjøtsel osv) - kan bli vanskelig

Områder som vurderes

- rutiner vedr. legionella
- renhold i sentrum og plenklipping
- vindusvask på våre bygninger
- gjennomgå inntektsforutsetninger

Effektivisering, dialog og konkrete målkrav

- Gjennom dialog med NIS og SBD vurdere:
renhold på skoler og barnehager
driften av idretts- og svømmehaller
vedlikehold knyttet til kommunens utearealer
- Stille konkrete krav om ytterligere effektivisering – alternativt vurdere bruk av konkurranse på utvalgte områder

Nivå på vedlikehold - oppgradering

- Blomster i uterom
- Standard ved oppussing av boliger
- Rammen til asfaltering
- Avtale om renhold i sentrum
- Oppgradering av uteareal

Skjerming av
prioritert
vedlikehold?

Vedlikehold av:

- Skoler
- Barnehager
- Kontor, administrasjonsbygg og kulturbygg
- Sykehjem
- Uteområdene ved våre bygg
- Torg og uterom
- Natur- og kulturlandskap

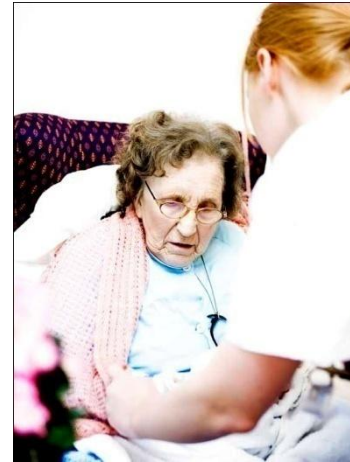
Idrett –

vanskelige valg drøftes

- Tilskudd til idretten
- Brukerne får tilsynsoppgaver?
- Leie/betaling for bruk av våre idrettsanlegg – både inne og ute?

HØP – oppvekst og levekår

Overordnet perspektiv

- Skjerme tjenester som skal dekke grunnleggende behov. Effektivisere måten oppgavene løses på.
- Konsekvensen er harde prioriteringer.
- Vurdere nivået på tjenestetilbudet.
- Vurdere tjenester kommunen ikke plikter å ha.

Skole

- Lærertetthet – ressursinnsats, resultat og organisering
- Utredninger - elevtall/skolestruktur
- Vurdere tjenester skolen ikke plikter å gi, evt nivået på tjenestene som gis:
- SFO, spesialundervisning, antall undersøkelser i skolen, deltakelse i prosjekter, kompetanseutvikling, trivselstiltak

Barnehage

- Tiltak kommunen ikke plikter å ha - familiegrupper og åpne barnehager.
- Tilpasse barnehagedekning til nasjonal norm?
- Øke antall barn i småbarnsgruppe fra 9 til 14 barn?

Levekår

”Omsorgstrappen”

- Sykehjemsdekningen
- Korttidsplasser
- Redusert antall to-sengsrom
- Spania – tilbud?
- Effektiv bruk av nytt turnussystem
- Vurdere organisering og nivå bydekkende tjenester
- Nivå på tilskudd lag/organisasjoner
- Lovpålagt vs ikke lovpålagt
- Samle flere brukere med ressurskrevende tjenester i bofellesskap vs egne hjem.
- Hjemmebaserte tjenester skjermes

Bydekkende barn og unge

Områder å se på:

- Barnevern
- Ungdom og Fritid
- Helsestasjonstjenesten
- Bydelshusene
- Ungdomsundersøkelsen

- Dialog

